

Utredning om solkraftverkens möjligheter och konsekvenser för markanvändningen

Stadsutvecklingsnämnden 17.12.2024 § 204
1788/02.08.00/2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
planläggare Johannes Korpijaakko och generalplanechef Maija-Riitta Kontio

Byggandet av stora solkraftverk ökar kraftigt i Finland och projekt pågår i utredningsskedet och planeras även i Borgå. Solkraftverkens storskaliga elproduktion och de krav och konsekvenser som hänför sig till den är besvärliga och nya. Därför beställdes en utredning om Borgå – Solkraftverkens möjligheter och konsekvenser för markanvändningen – som nu är klar.

Syftet med utredningen var att genom samordning av de olika funktionerna hitta de områden i Borgå som lämpar sig bäst för byggandet av solkraftverk och samtidigt minska de skadliga konsekvenserna av solkraftverken. Dessutom var syftet med utredningen att utarbeta kriterier och principer för placeringen av kraftverk för solenergi i industriell skala i Borgå.

I början av arbetet genomfördes en enkät för invånare och markägare, ordnades en workshop för intressentgrupper samt hölls intervjuer med intressentgrupper som syftade till att utreda intressentgruppernas synpunkter på placeringen av solkraftverk i Borgå. Dessa synpunkter beaktades i kriterierna för granskning av geografisk information och kartor och i klassificeringen av områdets lämplighet.

Granskningen av geografisk information identifierade först områden som var helt olämpliga för solenergi, såsom naturskyddsområden, värdefulla landskapsområden, värdefulla kulturmiljöområden och grundvattenområden. Dessutom togs hänsyn till bebyggelse, närheten till elnätet och terrängens lutning. Därefter avgränsades lämpliga objekt för vidare granskning. Vid granskningen strävade man efter att identifiera möjliga exempelområden för placering av solkraftverk som inte minskar skogsområdet nämnvärt. 11 potentiella exempelområden identifierades, vars storlek varierade mellan 15 och 312 hektar. Ett objektskort har utarbetats för varje exempelområde. Vid granskningen konstaterades det inte att det i Borgåområdet fanns rikligt med obrukbara marker eller övriga icke-naturliga områden som kunde utnyttjas för solenergiproduktion. Många områden som identifierats i utredningen är således belägna på åkermark.

I Borgå finns i relativt begränsad utsträckning områden som lämpar sig för solkraftverk i industriell skala, eftersom det finns mycket bebyggelse och många olika natur-, landskaps- och övriga miljövärden i området. Öppna områden som ligger längre bort från bebyggelsen skulle i princip vara de mest lämpliga områdena för solenergiproduktion. I utredningen hittades i närheten av Sköldvik områden som lämpar sig bäst för solkraftverk i industriell skala.

Som resultat av utredningen utarbetades följande centrala principer för placeringen av solkraftverk som är större än 15 hektar i Borgå:

- Områden som är av betydelse för naturen eller som definieras som värdefulla landskaps- eller kulturmiljöområden lämpar sig inte som placeringsplatser för solkraftverk.
- Minst 200 meters avstånd till bostadshus och fritidshus samt Natura- och naturskyddsområden och minst 500 meters skyddszon till värdefulla landskapsområden.
- I Borgå bör solkraftverk inte placeras på grundvattenområden.
- Enhetliga stora skogsområden eller skogsområden med särskilda miljövärden lämpar sig inte som placeringsplatser för solkraftverk.
- Placering i skogsområden bör i regel undvikas.
- Högst 2 km avstånd till elnätet.

Placering i industriell skala kräver dock alltid prövning från fall till fall. Avvikelser från de föreslagna principerna kan göras från fall till fall, till exempel från skyddszonen för bebyggelse med hjälp av en noggrannare konsekvensbedömning och lämpliga förmildrande åtgärder, liksom landskapsarkitektur. Å andra sidan kan de skyddszoner som behövs på grund av bebyggelse eller miljövärden på basis av konsekvensbedömningen vara betydligt större än de ovan nämnda principerna.

Bilaga:

Solkraftverkens möjligheter och konsekvenser för markanvändningen

Stadsutvecklingsdirektören

Stadsutvecklingsnämnden antecknar den utgjorda utredning för kännedom och beslutar att principerna i utredningen för placeringen av solkraftverk som är större än 15 hektar i Borgå utgör en anvisning när delgeneralplaner, detaljplaner och övriga planer och lösningar bereds för beslut.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden antecknade den utgjorda utredning för kännedom och beslutade att principerna i utredningen för placeringen av solkraftverk som är större än 15 hektar i Borgå utgör en anvisning när delgeneralplaner, detaljplaner och övriga planer och lösningar bereds för beslut.